

آشنایی با نقاشی

و رویکردی به نقش هنر نقاشی در رسانه‌ها

محسن کرامتی مقدم

تاریخچه نقاشی

سنگ نگاره ها یا هنرهای صخره ای ؛ (Pictograph) با قدمتی بیش از ۳۰ هزار سال، کهن ترین آثار هنری به جای مانده از بشر هستند.

سنگ نگاره یا هنر صخره ای چیست؟
به هر تصویر و نگارشی بر روی سنگ، سنگ نگاره یا هنر صخره ای می گویند.

معرفی نقاشی

فرآیندی هنری است که طی آن نقاش ، رنگ را روی یک سطح خاص (کاغذ، بوم، دیوار و...) می نشانند.

تعریف نقاشی:

به کار بردن رنگ دانه بر روی یک سطح نگهدارنده را نقاشی می گویند.

مشهورترین سنگ نگاره ها (نقاشی ها)

سنگ نگاره های غارهای لاسکو در فرانسه و آلتامیرا در اسپانیا با قدمتی حدود ۳۲ هزار سال؛ شهرتی جهانی دارند.

لاسکو در فرانسه

آلتامیرا در اسپانیا

و اما یک کشف عجیب!

به تازگی بررسی های باستان شناسان؛ خبر از وجود کهن ترین نقاشی بشر در ایران می دهد!

سنگ نگاره های رنگی (Pictograph) کشف شده در جنوب غربی خرم آباد درون یک غار آهکی واقع در کوه «یافته» معادلات کهن ترین سنگ نگاره های بشری در فرانسه و اسپانیا را به هم می زند!

نمایی از ورودی غار یافته

دکتر محمد ناصری فرد؛ متخصص نقوش صخره‌ای
و نویسنده کتاب‌های «سنگ‌نگاره‌های ایران» و
«موزه‌های صخره‌ای هنرهای سنگی» می‌گوید:
(سنگ‌نگاره‌های رنگین کشف شده در غار یافته،
دست کم متعلق به ۴۰ هزار سال پیش است.)

نخستین کاوش علمی در غار «یافته»
در سال ۱۹۶۵ میلادی / ۱۳۴۴ خورشیدی
توسط باستان شناس آمریکایی
«فرانک هول» انجام گرفت.

بر اساس آزمایش های سن سنجی (از روش کربن سنجی) دانشگاه
ییل آمریکا، قدمت نقاشی های این غار، به حدود ۴۰ هزار سال پیش
باز می گردد.

در سال ۱۳۸۴ با همکاری دانشگاه لی‌یژ بلژیک و سازمان میراث فرهنگی و گردشگری کشور؛ کاوش‌های باستان‌شناسی در غار «یافته» لرستان آغاز شد.

پروفسور مارسل اُت (Professor Marcel Otte)، استاد پیش از تاریخ دانشگاه لی‌یژ بلژیک نیز در بازدیدی که از غار «یافته» داشت؛ روی این آثار آزمایش کربن‌سنجی و سن‌سنجی انجام داد. او نیز با قاطعیت سن دقیق این نقاشی‌ها را به ۴۰ هزار سال پیش مربوط دانست.

مدارک ، مستندات و اطلاعات تکمیلی
پیرامون سنگ نگاره ی غار «یافته»
در وبلاگِ اختصاصیِ اولین نقاشی

www.avalinnaghashi.blog.ir

در دنیای امروز برای برقراری ارتباط و برای تعامل با دنیا و ایجاد رابطه با دیگران می توان از موسیقی، عکس، نقاشی و دیگر هنرها بهره برد. به طور کلی هنر مانند یک زبان مشترک است که هر فردی از هر قوم و ملیتی میتواند بدون دانستن زبان خاصی آن مفهوم را درک کند. برقراری رابطه با عموم مردم همیشه از خواسته های بشر بوده و در هر دوره ای کوشیده به این مهم دست پیدا کند. نقاشی نیز یکی از این راهها بوده که از دوران کهن مورد استفاده بشر قرار گرفته است.

گرافیک از واژه یونانی (graphikos) است و به معنای آنچه است که مربوط می‌شود به طرح زدن و طراحی. تعریف دیگر از گرافیک هر کار و یا شیوه مربوط به کشیدن تصویر از روی یک چیز و یا از انگاره آن است. و بنابر این همه پدیده‌هایی را در بر می‌گیرد که ایجاد شده‌اند: به شکل یک نشانه، علامت، نقشه، طراحی، کشیدن از روی یک چیز و به ویژه طراحی خطی یک پدیده.

عرصه‌های بروز هنر نقاشی در رسانه

نقاشی‌ها اعم از محیط‌های باز و بسته، عرصه‌های گوناگون را در بر می‌گیرند. در هر دوی اینها، نقش عمده آن (اطلاع رسانی) می‌باشد. محیط‌های بسته شامل فضاهای داخلی کلیه ساختمان‌ها اداری و تجاری، مترو و همچنین نمایشگاه‌ها و فروشگاه‌ها می‌باشد که در آنها با استفاده از اشکال و حروف و انواع تابلو، اطلاعات لازم به مراجعه کنندگان داده می‌شود. گرافیک‌ها و نقاشی‌های محیطی نیز نقش مهمی در تبلیغات ایفا می‌کنند، که از جمله این نقش‌ها میتوان به تبلیغات تجاری و تبلیغات فرهنگی اشاره کرد.

وظیفه گرافیک محیطی این است که از نظر اجتماعی پیام مفیدی برساند و هم چشم را به واسطه آن ، ذهن را جلب کند و در نتیجه نظم لازم را برای دیدن آن سوی سطوح چیزهای قابل رویت به ذهن بدهد و در شناخت ارزش های لازم برای یک زندگی کامل و لذت بردن از آن راهنمایش کند.

از میان اهدافی که گرافیک محیطی مد نظر دارد، هدف های
کاربردی از بقیه مهمتر و در حقیقت در اولویت قرار دارد. البته بعد
از دست یابی به اهداف گوناگون کاربردی خود، می باید فرهنگ
ساز نیز باشد. اگر گرافیک محیطی با اصولی صحیح و متناسب
انجام شده باشد تا حدود بسیار زیادی می تواند در گسترش
فرهنگ جامعه تاثیر داشته باشد.

عوامل رشد هنر گرافیک و تقویت آثار گرافیکی

رشد گرافیک محیطی به چند عامل وابسته است از جمله رشد کیفی فکری مدیریت ها و وجود طراحانی بااخلاقیت بالا. البته این رشد تنها به گرافیک بر نمی گردد، بلکه به مجموعه عواملی منتهی می شود که ساختارهای اخلاقی، اجتماعی، سیاسی و فرهنگی نیز در آن رشد یافته باشند.

عوامل رشد هنر گرافیک و تقویت آثار گرافیکی

رنگ ، نقش مهمی در یک طرح دارد که اولین وظیفه آن جلب توجه مخاطب است و در مرحله بعدی نقش مکمل عناصر تصویری دیگری برای موفقیت در ارسال پیام را ایفا می کند.

حروف نوشتاری نیز در برقراری ارتباط سریعتر نقش مهمی دارند و در واقع آنها تکمیل کننده یا تاکید کننده تصویر میباشند.

اهداف گرافیک و اهمیت استفاده از گرافیک برای رسانه‌ها

از آنجا که هدف رسانه‌ها جلب مشارکت و همراهی افکار عمومی در زمینه‌های مختلف است، باید این رسالت خود را با استفاده از روش‌های ویژه، به خوبی انجام دهد. گرافیک محیطی یکی از آن مواردی است که می‌توان با شناخت و به کارگیری اصولی آن در رسانه‌ها، برقراری ارتباطات یاد شده را گسترش داد.

تبلیغ به معنای تغییر افکار و اندیشه برای آنچه تبلیغ می‌شود. بهترین و گویاترین زبان برای این منظور، هنر گرافیک است. چرا که هنر گرافیک، آینه شفاف از مسایل جاری و فرهنگی است و تمام لحظه‌ها زیر و بم‌های روحی و فکری جامعه را ثبت و منعکس می‌کند.

اهداف گرافیک و اهمیت استفاده از گرافیک برای رسانه‌ها

اولین اهمیتی که برای گرافیک محیطی قائل می‌شویم، همان برقراری ارتباط برای راهنمایی و اطلاع رسانی به مخاطب است و در دومین نقش خود، وظیفه زیباسازی محیط را برعهده می‌گیرد، زیرا انسان به طور ناخودآگاه خواهان زیبایی و توازن و تعادل و آراستگی است و از زشتی‌ها و ناهنجاری‌ها دوری می‌جوید، حضور در محیطی که همه عنصرهای آن به طور صحیح در جای خود قرار گرفته باشد و رنگ‌ها در هماهنگی و تضاد، هر کدام به وظیفه خود به درستی عمل کنند، برای هر انسانی، به راستی لذت بخش است و روح خسته از کشاکش و مسایل روزمره زندگی او را به آرامش دعوت می‌کند.

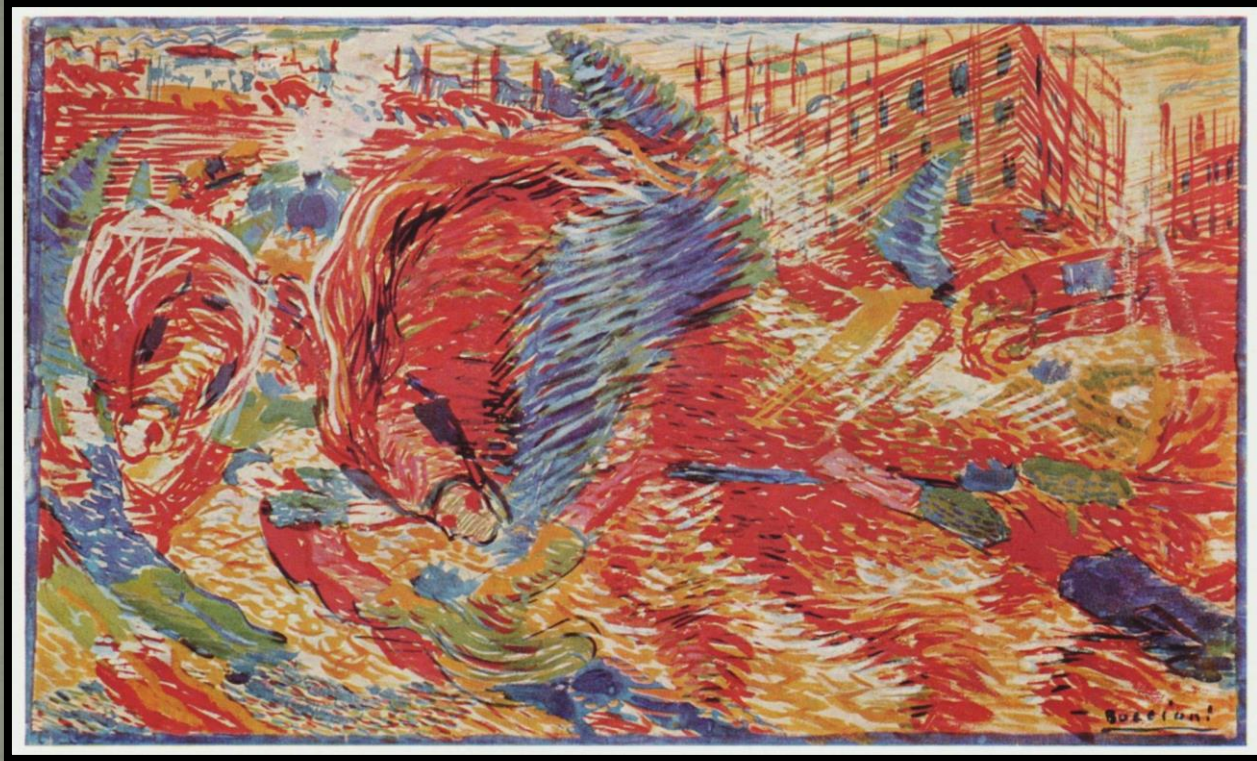
سبک های نقاشی غربی

واقع گرایی Realism

رئالیسم در هنرهای تصویری و ادبیات، نمایش چیزها به شکلی است که در زندگی روزانه هستند، بدون هرگونه آرایش یا تعبیر افزونتر.

آینده‌گرایی Futurism

این سبک مبتنی بر بیزاری از اندیشه‌های گذشته _ به ویژه در مورد هنر و سیاست _ و علاقه به سرعت، تکنولوژی و خشونت است.

فراواقع گرایی Surrealism

سورئالیسم عبارت است از دیکته کردن فکر بدون واریسی عقل و خارج از هر گونه تقلید هنری و اخلاقی.

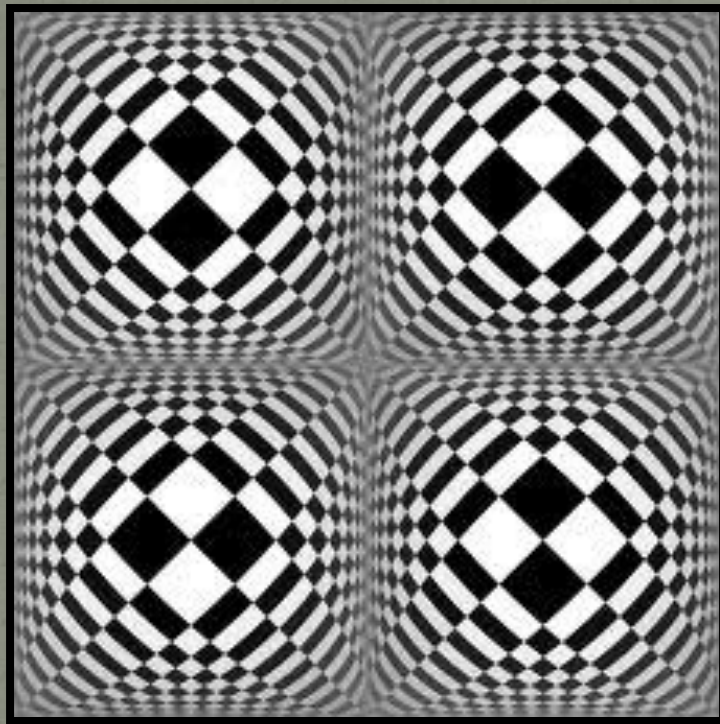
اساس تفکرات پیروان این مکتب نظرات فروید بود. یعنی توجه به ضمیر ناخودآگاه که قسمت اعظم افکار انسان را شکل می دهد.

گرافیتی

گرافیتی یا نقاشی دیواری به آن دسته از دیوارنوشته ها یا نقاشی هایی گفته می شود که با انگیزه های شخصی روی در و دیوار شهر ها و اماکن عمومی کشیده می شوند.

هنر دیدگانی Optical Art

به نوعی نقاشی گفته می‌شود که با خطای دید سر و کار دارد. بیننده‌ای که به آثار این سبک می‌نگرد؛ ممکن است حرکت، چشمک زدن، خاموش و روشن شدن، چرخش، لرزش یا جهش مشاهده کند.

Romanticism رومانتیسیسم

رومانتیسیسم همان طور که از نامش پیداست نوعی واکنش احساسی در برابر عقلانیت به حساب می آید.
رومانتیسیسم تمایل به برجسته کردن خویشتن انسانی و گرایش به سوی خیال و رویا دارد.

واقع‌گرایی عکس وار Photorealism

این جنبش از اواخر دهه ۱۹۶۰ در نقاشی و مجسمه‌سازی رایج شد. در این سبک موضوعات به‌طور کاملاً وفادارانه به واقعیت و با جزئیات دقیق نمایش داده می‌شوند. عموماً هنرمندان این سبک از روی عکس کار می‌کردند.

سبک های نقاشی شرقی

مینیاتور

واژه "مینیاتور" مخفف کلمه فرانسوی (Minimum Natural) به معنی طبیعت کوچک و ظریف است.

این هنر به اعتقاد اکثر پژوهشگران در ایران تولد یافته ، به چین رفته؛ و سپس در دوره ی مغولها به صورتی تقریباً کامل تر به ایران بازگشته است.

مینیاتور عثمانی

مینیاتور عثمانی سبکی از نقاشی و مشابه با مینیاتور ایرانی می باشد. در آن از رنگ های شفاف سبز و آبی و قرمز استفاده می شود.

Bird-and-flower گل و بلبل

گل و بلبل یک سبک نقاشی چینی محسوب می شود. موضوعات این نقاشی به طور خاص فقط و فقط شامل پرندگان ، گلها، ماهی ها و حشرات می شود .

معروف ترین نقاشان ایرانی

محمود فرشچیان

محمود فرشچیان زاده ی ۱۳۰۸ در اصفهان است.
سبک نقاشی های وی «مینیاتور» است.
از نقاشی های معروف او می توان به:
«ظهر عاشورا»، «انتظار» و «ضامن آهو» اشاره کرد.

ظهر عاشورا
اثر: محمود فرشچیان
محل نگهداری: موزه آستان قدس رضوی

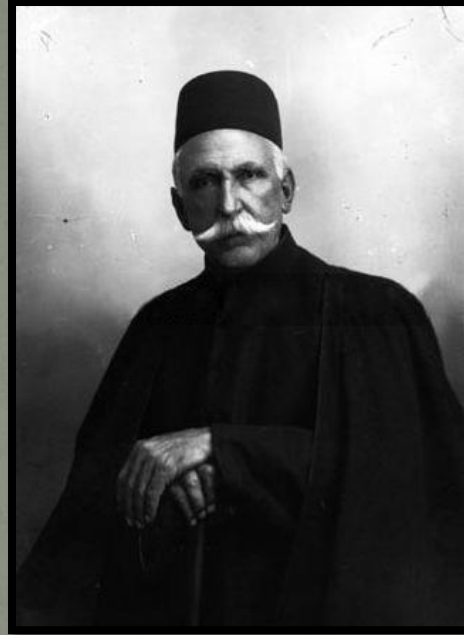
انتظار

اثر: محمود فرشچیان

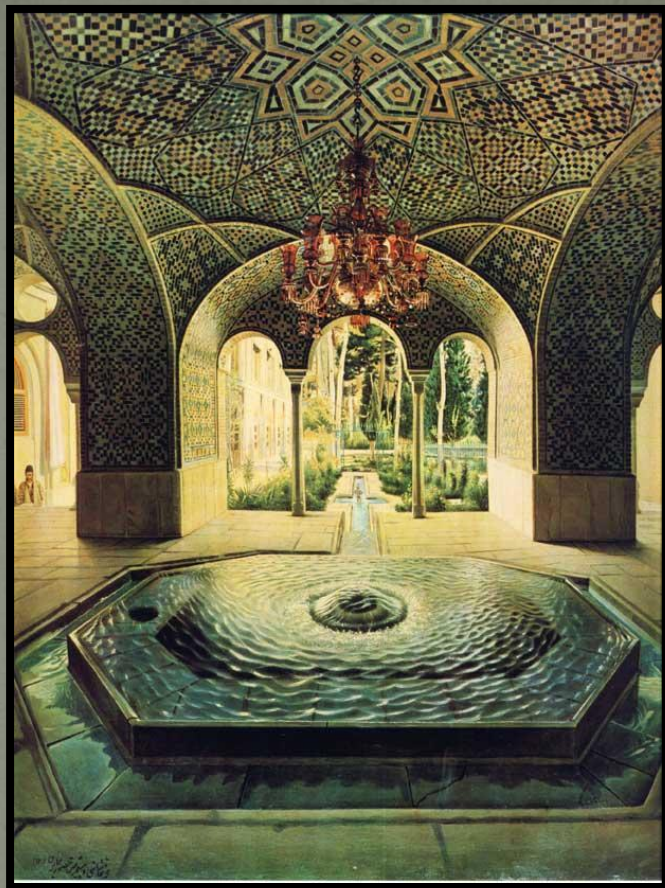

ضامن آهو
اثر: محمود فرشچیان

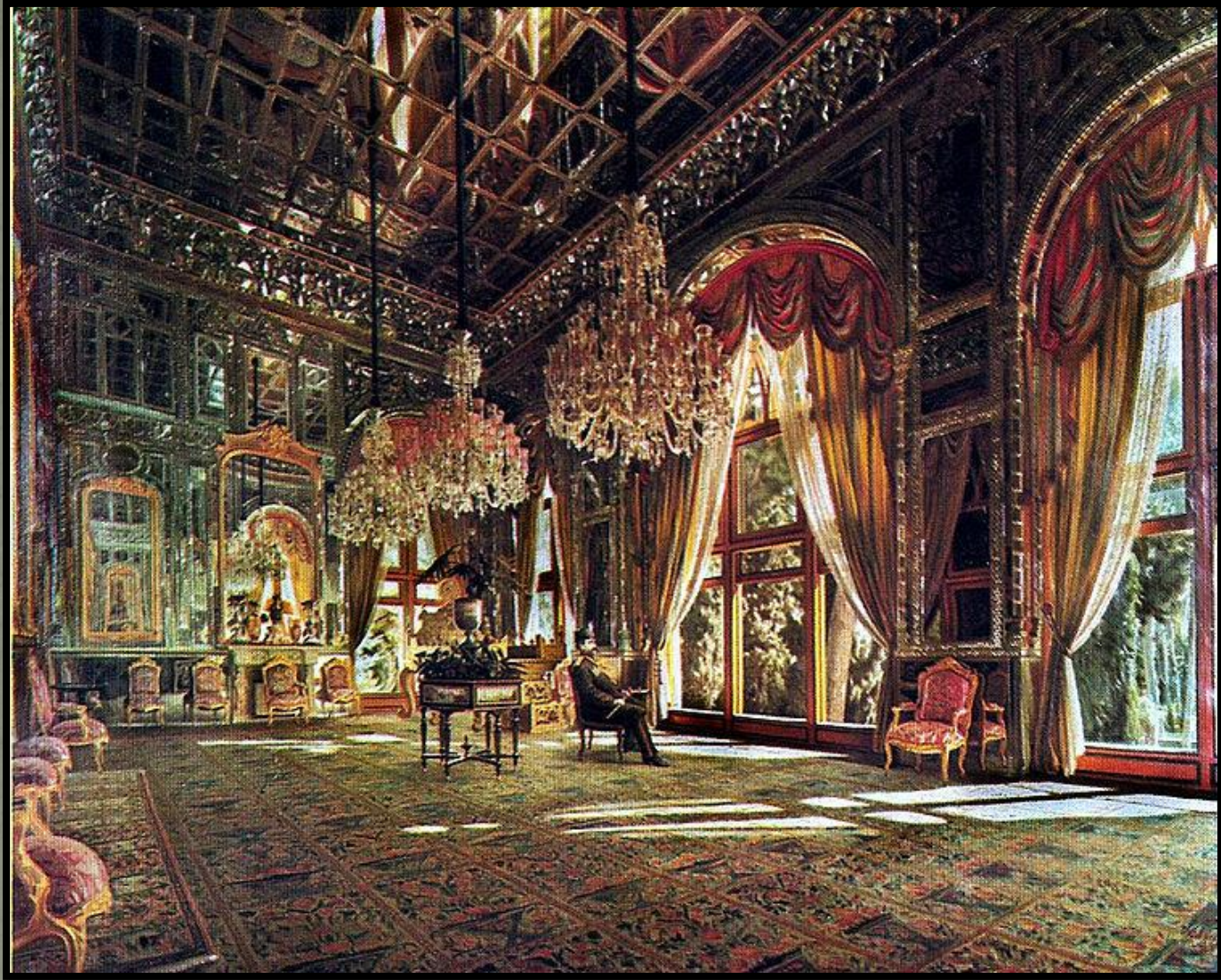
کمال الملک

محمد غفاری معروف به کمال الملک
نقاش ایرانی (۱۲۲۴ کاشان - ۱۳۱۹ نیشابور)
از مشهورترین نقاشان معاصر است.
او نقاشِ دربارِ ناصرالدین شاه بوده است.

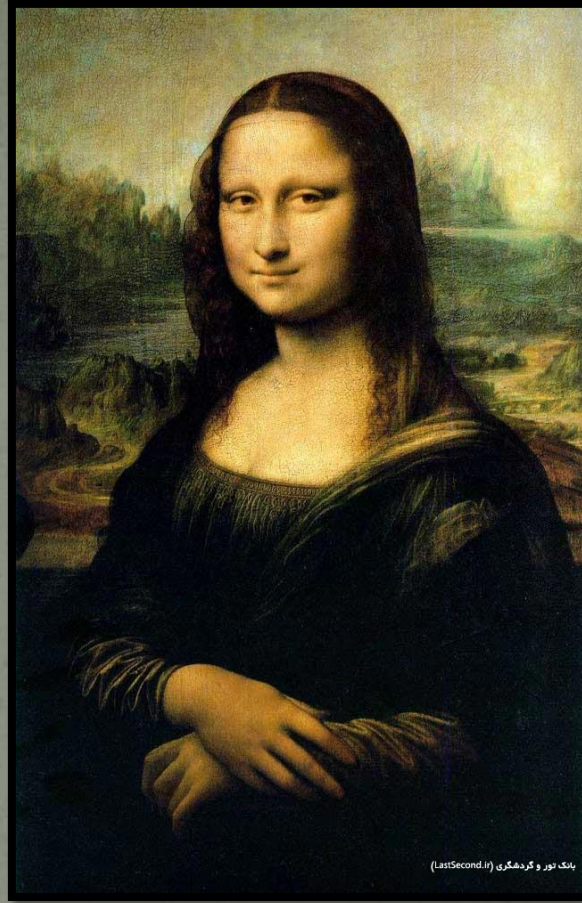

حوض خانه ی عمارتِ گلستان
اثر: کمال الملک
محل نگهداری: موزه کاخ گلستان

تالار آئینه
اثر: کمال الملک

معروف ترین نقاشی های جهان

مونالیزا

اثر: لئوناردو داوینچی ۱۵۰۳-۰۶

محل نگهداری: لوور، پاریس

برج بابل
اثر: پیتر بروگل ۱۵۶۳
محل نگهداری: موزه کانستیتوریس، وین

بانگ تور و گردشگری (LastSecond.ir)

گالری علوفه
اثر: جان کنستابل ۱۸۲۱
محل نگهداری: گالری ملی، لندن

بانک تور و گردشگری (LastSecond.ir)

گشت شبانه
اثر: رامبرانت وان رین ۱۶۴۲
محل نگهداری: آمستردام، Rijksmuseum

بانک تور و گردشگری (LastSecond.ir)

موج نهم

اثر: ایوان آیوازوفسکی ۱۸۵۰

محل نگهداری: موزه دولتی روسیه، سن پترزبورگ